

Polder.blad

Januari 2012 extra nummer

een pluspunt
voor de natuur

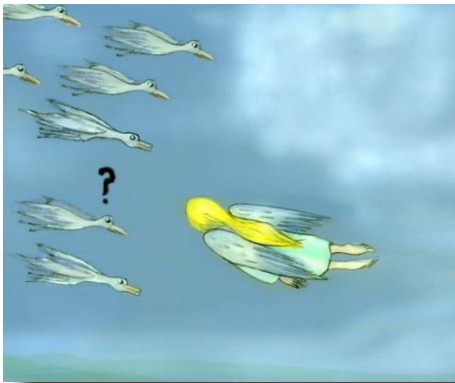
Extra nummer:
Trektellen op de Scheldedijk

natuurpunt



Hobokense Polder

Trektellen



Zowel in het voorjaar als in het najaar is Luc Van Schoor dagelijks te vinden op de Scheldedijk ter hoogte van het natuurgebied Hobokense Polder. Dikwijls alleen. Het laatste jaar gelukkig ook op vele dagen vergezeld van een kleine schare vogelaars en fotografen.

Je moet het maar doen. Dagelijks in weer en wind aanwezig zijn van 's morgens vroeg tot in de namiddag. Soms slaat hij eens een dagje over. Maar enkel als de weersverwachting ongunstig is voor de vogeltrek. Gunstig of niet voor de waarnemers, dat speelt niet mee.

Luc heeft een uitgebreid en zeer leesbaar verslag gemaakt voor ons tijdschrift van januari 2012. Het was echter zo uitgebreid, dat de redactie noodgedwongen moest snoeien en maar een ingekorte versie kon plaatsen. Met dit extra nummer van Polder.blad maken we dit goed. Dit nummer gaat niet naar de drukker, maar wordt enkel als elektronisch pdf-bestand gepubliceerd. Drukkosten beperken ons niet en dus kan het volledig nummer in kleur!

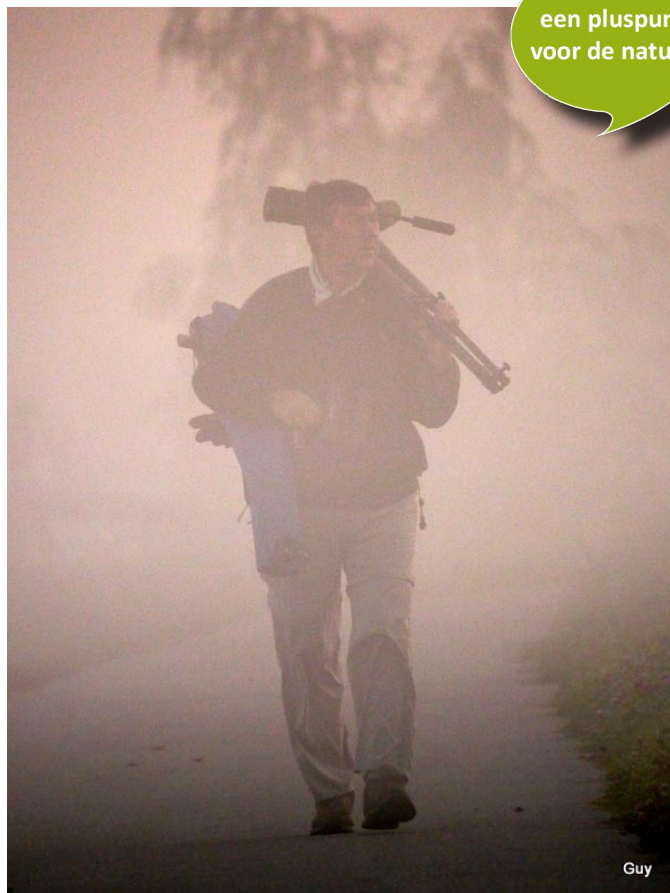
Redactie en afdelingsbestuur wensen met de zorg aan deze verslagbundel haar waardering uit te drukken voor Luc en zijn ploeg voor de vele uren waarnemingen, prachtige foto's en duidelijke verslagen.

Luk Smets

Inhoudstafel

Editoriaal	2
Trektelpost Hobokense Polder	3
Trekbanen boven België	4
Veel gestelde vragen	5
Trekbewegingen in Hoboken	8
Voorjaarstrektellingen 2011	9
Najaarstrektellingen 2011	12
Conclusie	16
Rob de Polderzeehond	18
Colofon	19

een pluspunt
voor de natuur



Ooievaars - Guy Borremans

Hoofdstekst: Luc Van Schoor met tikhulp van Sonja Van Kerckhove
Anekdoten: Jan Rose, Ria Thys, Guy Borremans
Fotografen: Guy Borremans, Jan Rose, Luc Van Schoor, Luk Smets, Pierre Nowosad, Sonja Van Kerckhove
Samenstelling: Ria Thys en Luk Smets
Fotobewerking: Luk Smets

Foto voorkaft: De trektelpost op de Scheldedijk - Luc Van Schoor
Foto achterkaft: Luk Smets

Vogeltrektellingen 2011

Telpost Hobokense Polder

Luc Van Schoor

Meer dan de helft van de in Vlaanderen voorkomende vogelsoorten zijn trekvogels.

Velen passeren hier alleen in voor- en najaar, anderen komen hier enkel broeden of overwinteren.

In Vlaanderen zijn heel wat plaatsen waar de vogeltrek intensief door vrijwilligers opgevolgd wordt. Tijdens de internationale simultaantellingen die dit jaar doorgingen op 1 en 22 oktober waren in ons land een 50-tal telposten actief. Buiten de weekends kwamen in oktober dagelijks gemiddeld een 30-tal telposten in actie. Al deze tellingen kunnen van dag tot dag opgevolgd worden op www.trektellen.nl

Het was het zesde opeenvolgende jaar dat de trek telpost Hobokense Polder in actie kwam. Het was tevens het tweede jaar dat we zowel in voorjaar als najaar telden. Met ruim 208 teluren overschreden we ons streefgetal van 200 voor dit jaar.

Opmerkelijke trekvogels, in dagelijks gebruik ook krenten genoemd, werden regelmatig doorgeseind van of naar de nabijgelegen telpost Kruibeeke Polder die op hun beurt in contact kwamen met met andere telposten in de Scheldevallei: Noordelijk eiland / Wintam en Rupelmonde. Zo konden leuke doortrekkers als rode – en zwarte wouwen, visarend, grote zilverreigers, ooievaars en middelste jager opgevolgd worden door verschillende telposten.

Om een idee te geven hoe de actie in Hoboken kadert in een breder geheel, start ik kort met de jaarlijkse trek bewegingen over ons land.

Het viel ons op dat de telpost met de jaren meer en meer in de belangstelling komt te staan. Tijdens de voorbije trektellingen vroegen passanten ons regelmatig wat we daar precies deden. Het kwam ons niet altijd goed uit om tijdens onze waarnemingen daar uitgebreid op in te gaan. Daarom was het een goed idee om

het foldertje 'Trekvogels tellen' van Natuurpunt samen met de nieuwe folder Hobokense Polder aan belangstellenden uit te delen. Vooraleer we de resultaten van 2011 wat nader onder de loep nemen, leek het me

daarom wel nuttig om over het hoe en waarom van die trektellingen wat klassieke vragen te beantwoorden die deels in de folder 'Trekvogels tellen' worden behandeld.

De Kilt historie

In één van de verslagen die Luc Van Schoor tijdens zijn voorjaarsreis door Schotland naar het thuisfront stuurde, vermeldde hij ook het bezoek aan een textielboetiek. Dat viel niet in dovemansoren bij een zekere Jan Rose die prompt reageerde: "Ik lees dat Luc een Schotse textielboetiek bezocht heeft, oeioei...voortaan trek tellen in een Kilt.. 't zal schoon zijn." Daarop voortbordurend schreef een zekere Luk Smets in de Hobokense Courant, September 2011, het volgende:

HOBOKENSE COURANT

Vogelen in Schotse kilt

Vrijdag
16 september
2011

De najaarstrek is weer volop aan de gang en de activiteiten aan de trek telpost Hobokense Polder zijn ook weer gestart. Luc Van Schoor heeft in Schotland heel wat ervaring opgedaan. Daar bleek een positieve correlatie te bestaan tussen de klederdracht van de vogelaars en het aantal waargenomen soorten. Vooral Jan van Gen-

ten, alken en korhoenders bleken zich duidelijk meer te vertonen aan de gerokte vogelaars. Deze ervaring wordt nu ook in Hoboken in de praktijk gebracht. "We hopen zo een aantal nieuwe soorten voor ons gebied te kunnen noteren", aldus Luc. Natuurpunt volgt dit experiment met belangstelling op. (LS)



Trekbanen boven België

Om een idee te geven hoe de resultaten van van onze trekpost HP kaderen in een breder geheel, wil ik eerst kort de jaarlijkse trekbewegingen over ons land beschrijven.

Volgens schattingen trekken elk voor- en najaar ongeveer 50 miljoen vogels zichtbaar over België en Nederland.

Maar lang niet alle vogels komen op zichthoogte voorbij gevlogen. Een groot aantal, waaronder de meeste insecteneters, komt door gedurende de nachttrek, en een ander deel vliegt op grote hoogte (tot soms 500m of meer) en daarmee buiten het bereik van verrekijkers en telescopen.

In totaal lijken er daardoor tijdens de trekperiode ongeveer 100 tot 150 miljoen vogels (!) over Nederland en België te vliegen. Het is duidelijk dat iedere vogelsoort een eigen trekgedrag vertoont. Vogels als Zanglijster, Grasmus en Zwartkop trekken vooral 's nachts door. In de vroege ochtenduren zien we vooral vinken en piepers doortrekken. Thermiekzoekers zoals Buizerd en Ooievaar hebben dagwarmte nodig voor hun verplaatsing en trekken meestal later op de dag door. De hoogte waarop gevlogen wordt, is deels soortafhankelijk en deels weersgebonden. Bij tegenwind komen er meer laagvliegende vogels in beeld; bij staart/rugwind gaan ze hoger vliegen. Dit betekent dat we in het voorjaar bij noordelijke (tegen)wind en in het najaar bij zuidelijke tot westelijke (tegen)wind, meer laagvliegende trekvogels te zien krijgen.

Over het algemeen verkiezen trekvogels hogedrukweer. Rustige weercondities genieten de voorkeur. Migrerende roofvogels zijn grotendeels afhankelijk van thermiek en zullen op een sterk thermische dag doortrek-

ken, zodat ze gemakkelijk op grote hoogte kunnen zweven.

Belangrijkste vogel-trekbanen in België (zie nevenstaand figuur)

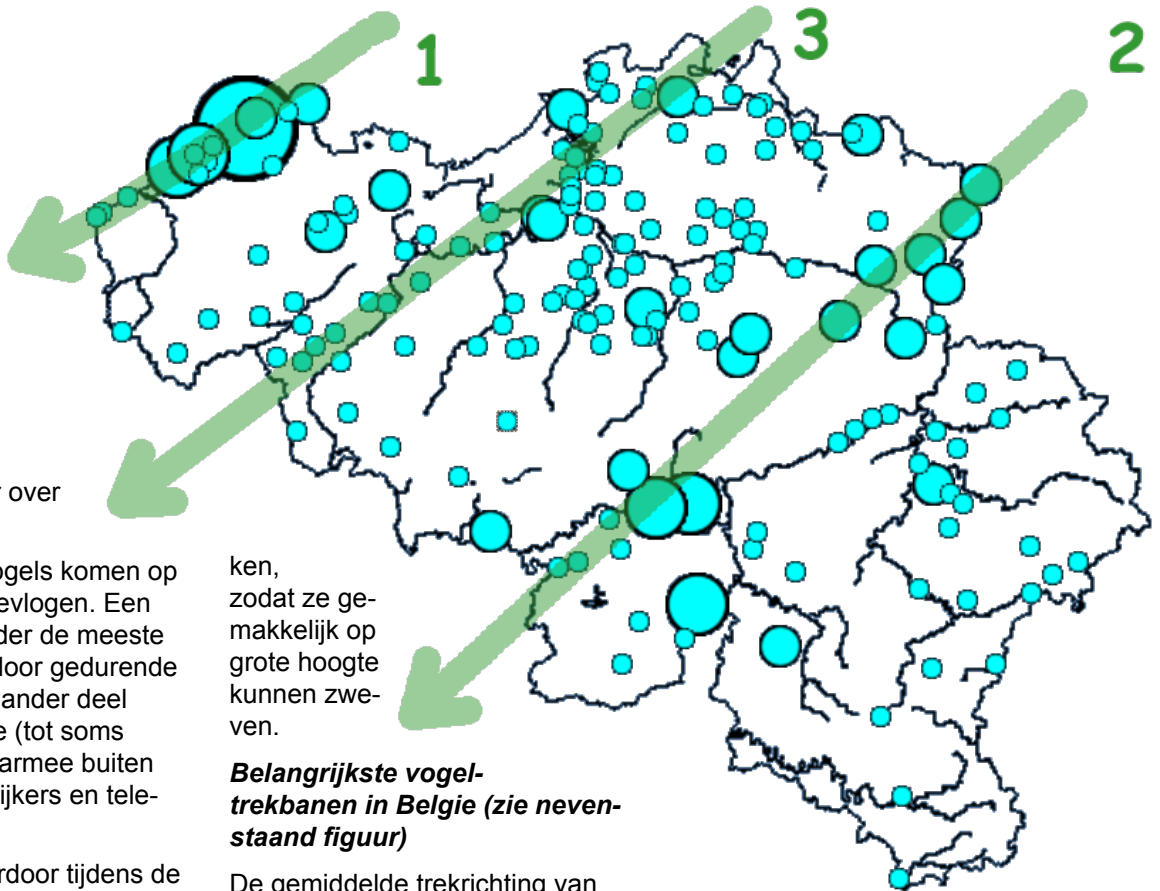
De gemiddelde trekrichting van de meeste zangvogels tijdens de najaarstrek is ZW. Wanneer we het doortrekpatroon voor alle soorten in België bekijken, aan de hand van uurgemiddelde van 18 september t/m 8 november = de periode van de trektellingen in de Hobokense Polder, dan onderscheiden we 3 opvallende ZW gerichte trekbanen door ons land.

1. De belangrijkste en gestuwde trekbaan loopt langs de Vlaamse kust in de richting N-Frankrijk en Cap Gris Nez. Het uurgemiddelde van de 4 trekposten samen (Het Zwin, De Fonteintjes, Duinburg en Duinen Raverszijde) is 1811 vogels. Bijv. het uurgemiddelde van trekpost De Fonteintjes berekend op 848 teluren, is 1370 vogels.
2. Een tweede belangrijke trekbaan loopt langs de grensstreek Maasvallei/Oost-Limburg-Famenne-Maasvallei/NO Frankrijk met het gemiddelde van 1082 vogels/uur.
3. De met onze telpost gerelateerde route via Noorderkempen-Schel-

devallei-Vlaamse Ardennen met gemiddeld 791 vogels per uur waarbij het duidelijk is dat trekposten die in een landelijke omgeving gelegen zijn, een hoger uurgemiddelde halen dan de meer stedelijk gesitueerde trekposten. Ter illustratie geven we de uurgemiddelden van vier telposten die langs de ZW as gelegen zijn: Den Hees (Noorderkempen): 1027 vogels/uur. Achterbrug Wuustwezel (Noorderkempen): 803 vogels/uur, Hobokense Polder (Antwerpen): 648 vogels/uur en Fort Bornem: 857 vogels /uur.

De vogeltrek door Vlaanderen verloopt uiteraard in een veel breder front dan de drie vermelde trekbanen.

Daarbij is het vermeldenswaard dat de meeste steltlopers langs de kust vliegen en het gros van lijsters, Houtduiven, Kraanvogels en roofvogels (vb Buizerd en Wespendif) een meer oostelijke baan (oostelijk Limburg en Oostkantons) volgen.



Veel gestelde vragen

1. Wanneer worden de trekvogels geteld?

We tellen enkel als de vogeltrek volop bezig is, vooral in het najaar, en sinds 2010 ook in het voorjaar. Meestal beginnen we eind september te tellen, maar het hoogtepunt van de dagtrek ligt in oktober. In de loop van november is de trek groten-deels voorbij. In het voorjaar, april tot begin mei leveren die tellingen meestal een stuk minder vogels op omdat de aantallen lager liggen door de wintersterfte en vogels dan vaker de wind in de rug hebben en te hoog over komen. In principe tellen we van zonsopgang tot de middag. Op sommige dagen, wanneer we thermiekgebonden roofvogeltrek verwachten, wordt er wel eens tot in de namiddag geteld.

2. Waar vliegen die vogels naartoe?

Vogels die hier in augustus - september doortrekken, zijn in heel wat gevallen insecteneters. Ze vertrekken vroeg in het najaar omdat ze een erg lange reis voor de boeg hebben. Meestal trekken ze naar Afrika en vliegen ze zelfs tot voorbij de Sahara. Sommige boerenzwaluwen overbruggen daarbij een afstand van wel 10 000 km. Toch is dat nog geen

record. Dé kampioen is de Noordse stern die jaarlijks zo'n slordige 40 000 km op de teller heeft staan. De soorten die hier in oktober - november doortrekken zijn eerder trekkers van de korte tot middellange afstand. Het zijn vaak zaadeters die al stoppen in Zuid-Europa.

3. Komen er bij ons dan geen vogels overwinteren?

Toch wel. Een aantal vogelsoorten als zwarte kraai blijft gewoon hier, dan heb je soorten als roodborst waarbij het prentje heel complex is: sommige van onze vogels blijven hier, andere gaan op trek, soms tot in Noord-Afrika. Daarnaast worden de aantallen hier in de winter aangevuld door noordelijke soortgenoten. In West-Europa komen ook veel wintervogels en ganzen overwinteren. Ze profiteren hier van het zachtere zeeklimaat. Die aantallen zijn soms afhankelijk van winterweer elders in Europa. Ze kunnen streng winterweer in het noorden ontvluchten, maar hier zijn ook heel wat Oost-Europese gasten bij.

4. Trekken vogels alleen overdag?

Meer dan de helft van de vogels trekt 's nachts. Vaak zijn dat zangvogels zoals grasmussen, karekieten,

roodborstjes, die vooral in aug.sept. doortrekken. De ideale manier om dat op te volgen is ringonderzoek, of met een radar. Al valt met dit laatste hulpmiddel niet uit te maken om welke soort het juist gaat. Daarnaast zijn er soorten die zowel 's nachts als overdag kunnen trekken zoals bv koperwiek, een lijsterachtige. Zangvogels zijn in de vroege ochtenduren het meest actief.

5. Hoeveel weg legt zo'n vogel in één keer af?

De meeste soorten trekken in eerder korte etappes van enkele tientallen tot tweehonderd kilometer. De zangvogeltrek overdag bereikt meestal een piek in de vroege ochtend om dan tegen de middag stil te vallen. De vogels gaan dan wat rusten en bijtanken (voedsel zoeken). De roofvogelsoorten met brede vleugels zoals buizerd moeten het hebben van opstijgende lucht (thermië) en trekken eerder rond de middag. Ze zijn dus afhankelijk van de zon en et weer. De dagtrek langs de HP tijdens het najaar verloopt soms in twee golven; de eerste na zonsopgang, vermoedelijk van trekvogels uit de (noordelijke) omgeving. Later in de morgen, vanaf ca 9 u, volgt er soms een tweede golf van vogels die mogelijk bij het ochtendkrieken vanuit de grensstreek B-NL vertrekken.

6. Vliegen er overal in Vlaanderen evenveel vogels over?

Nee, zeker niet. Een aantal vogels zoals water- en waadvogels volgen de kustlijn. Ook zangvogels kunnen bij oostenwind soms tegen de kust gedrukt worden en daar geconcentreerd doorkomen (stuwing). Heel wat vogelsoorten trekken over een breed front over heel (West-) Europa. Toch kunnen de aantallen sterk verschillen per telpost. Dat heeft dan vaak te maken met het landschap. Vogels worden ook op trek aange trokken door hun favoriete biotoop. Ze maken dan een ommetje of gaan daar lager vliegen. Aan een bosrand zal je dus meer vinken tellen en boven een akker meer veldleeuwinken. De doortrekroute van de meeste



Foto: Sonja Van Kerckhove

roofvogels uit NW-Europa verloopt via Falsterbo (Zuid-Zweden) richting richting Gibraltar (Zuid-Spanje). Daardoor trekt het overgrote deel van roofvogels op windstille dagen eerder langs de oostkant van België door. Daardoor verschilt het aantal doortrekkende buizerds vaak ook sterk per plaats. Zo werden vb op een topdag als 15 okt 2011 op onze telpost 148 exx (dagrecord HP) geteld, tegenover 357 exx over Anderstad-(Lier) tot zelfs 644 exx over Kristallijn Maatheide (Lommel)

bij een goede belichting vallen kleur, een vleugelstreep, lengte van de staart of andere kenmerken op. Bij het waarnemen van vogels is het vrij essentieel om de geluiden te kennen. Heel wat vogels op trek houden contact met korte roepjes. Die geluiden moet je dus herkennen. wat bij windstille en geluidsarme dagen beter lukt dan op meer winderige dagen. Zodra je de algemene soorten op geluid kan herkennen ontdek je ook sneller de meer bijzondere soorten. Het leren van vogelgeluiden

soms een goed determinatiemiddel. Het is dan ook een pluspunt dat er regelmatig één of meerdere fotoliefhebbers standby staan. Toch slagen ook kenners er niet altijd in om alle vogels op naam te brengen. Dat kan gebeuren bij kortstondige waarnemingen, te grote afstand, te slechte belichting of gewoon het niet herkennen van de soort op zicht of op de roep.

8. Hoe tellen we die vogels?

De meeste soorten komen in eerder kleine groepen door en kunnen afzonderlijk geteld worden. Op piekmomenten kan dat wel eens anders zijn, als de groepen groter zijn en de tijd ontbreekt om ze te tellen, worden de aantallen geschat. Met wat ervaring blijkt dat aardig te lukken, alhoewel echt grote groepen natuurlijk altijd een uitdaging zijn. Bij spreeuwen zijn groepen van 1000 en meer geen uitzonderingen, zeker als ze van een gezamenlijke slaappleeds vertrekken of er naartoe vliegen. Hoe ga je nu te werk bij het tellen van grote groepen vogels? Het is een gegeven dat iedereen die van een grote groep



Sperwer - Guy Borremans

De ligging van de Hobokense Polder langs de zuidwestelijk kant van centrum Antwerpen bepaalt ongetwijfeld het trekgedrag van vogels. Veel zang- en roofvogels vermijden de stedelijke bebouwing en volgen eerder een trekroute langs groenzones. Daardoor vliegen ze tijdens de herfsttrek, vooral bij westelijke winden, merendeels langs de linker Scheldeoever

7. Hoe herkennen we die vogels allemaal?

Om vogels te tellen moet je in staat zijn om vogels te herkennen. Het makkelijkst leer je dat door mee te gaan met ervaren vogelaars. De meeste vogelliefhebbers willen graag hun kennis delen en ook bijzondere vogels aanwijzen! Kennis van de vorm en het gedrag van vogels is belangrijk. Vogels die kortbij overtrekken, worden op het uiterlijk herkend,

kan door de vogel, waarvan je het geluid niet thuis kan brengen ook in beeld zien te krijgen. Na verloop van tijd ga je de vogel aan het geluid herkennen zonder dat je hem ziet. Af en toe meegaan met kenners of excursies kan dit erg versnellen. Dit geldt vooral voor het leren van trekroepjes. Het kan ook helpen door opnames van vogelgeluiden aan te schaffen. Voor zang en roepgeluiden zijn de 4 CD's "All the bird songs of Britain and Europe" heel goed. Voor het leren van de vaak onbekendere trekroepen zijn er de 2 cassette tapes van "Oiseaux de France, Migrateurs et Hivernants". Ook op Internet zijn vogelgeluiden te raadplegen. Verder kan ook het silhouet en het vlieggedrag hierbij helpen. Zeker bij tegenlicht, wat vanaf onze telpost bij trekkende vogels over de HP het geval is, is zulke herkenning belangrijk. Bij grotere vogels zoals roofvogels, ganzen en aalscholvers zijn foto's

Een soldaat zonder wapen

Jan Rose

Roept Joachim (13) zonder kijker: "Daar! Achter ons, heel hoog, in het grijs gedeelte... Zie je het niet?!"

Zegt Jan (42) turend in de lucht zonder kijker: "k Zie helemaal niks, ...waar juist zeg je?"

Zegt Joachim nog steeds zonder kijker: "Ahwel, daar.. , in't grijs.., iets groot en't komt dichterbij ... nee, ...t zijn vier grote vogels."

Zegt Jan met kijker : "Vier? ...Ik ben aan 't zoeken... ah daar... ja ...4 ooievaars... Goed gezien, Joachim!" Joachim spotte de vogels al heel snel en met het blote oog, ... zonder kijker dus...

Een duidelijk voorbeeld dat we iedereen kunnen gebruiken op de Scheldedijk.

Goede vogelkennis, zoals die van Joachim, is natuurlijk een pluspunt maar geen noodzaak. Extra ogen om mee de hemel af te speuren, is op zich al een zeer grote hulp, ... en een kijker wil daarbij wel eens helpen... he Joachim :-)

vogels het aantal moet schatten een te klein getal noemt. Je bent snel geneigd om, vooral bij kleine vogels, de grootte van een groep te onderschatten. Uit testen bleek dat mijn eigen schattingen regelmatig tot 10% lager scoren dan het exact aantal. Tellen van grote groepen gaat het best door eerst een 100-tal te tellen, en dan dit aantal af te passen op de rest van de groep. Dit geeft erg snel een eerste indruk.

9. Is het aantal tellers belangrijk?

Jazeker, alles hangt af van hoe de trek verloopt. Is de trek zwak dan kunnen twee waarnemers of max drie tellers wel volstaan. Maar bij intensieve of hoge en dus ook moeilijk zichtbare trek is dat meestal onvoldoende. In dat geval zijn 3 tot 4 tellers geen overbodige luxe, vermits er daarbij door één of meer helpers genoteerd wordt. Een telling met meerdere waarnemers heeft het voordeel dat ieder zich kan concentreren in een bepaalde richting zodat er minder vogels 'gemist' worden. Bij de trekpost HP is het vooral bij helder weer belangrijk dat minstens één waarnemer, best ook met telescoop, de trekbaan over LO kan observeren (afstand ca 500 à 1000m). In ieder geval is één teller onvoldoende. Je kan als solowaarnemer onmogelijk drie richtingen in het oog houden en tegelijkertijd noteren. Gelukkig waren er dit jaar meestal 2 of meer waarnemers aanwezig.

10. Worden alle vogels geteld?

Neen, niet alle voorbijvliegende vogels zijn trekvogels. Op de telpost Hobokense Polder worden geen kokmeeuwen Canadese ganzen, reisduiven en plaatselijke vogels als eksters geteld. Kokmeeuwen vertonen dagelijks hetzelfde vlieggedrag; vanaf het ochtendkrieken volgen ze de Schelde stroomopwaarts en 's avonds keren ze terug, we spreken dan van slaapvluchten. Het kan gaan om enkele honderden tot 2000 of meer vogels. Hetzelfde vlieggedrag treffen we ook aan bij houtduif. Vogels die rond zonsopgang van een naburige slaappleats opvliegen, gaan overdag voedsel zoeken in de polders van Burcht-Kruibeke. Echt trekkende houtduiven vliegen, meestal na een koude nacht in okt-nov, groepsgewijze en hoger in oostelijke richting. We trachten bij het noteren van de aantallen het onderscheid te maken tussen deze verschillende vliegroutes. Canadese ganzen zijn exoten die hier alleen korte verplaatsingen maken tussen verschillende pleistergebieden. Omwille van de volledigheid hebben we deze exoten uitzonderlijk tijdens de simultaantellingen geteld.

11. Weten we op voorhand of het een goede teldag zal worden?

Alles hangt af van de weersomstandigheden en de tijd van het jaar. De meeste soorten trekken liefst met

goed weer. Als het seizoen vordert, zijn er ook soorten die zelfs bij regen en wind trekken. De tellingen op andere telposten geven dikwijls ook al een aanwijzing wat er afkomt. Tellers die in de ban zijn van de roofvogeltrek (en dat zijn er nogal wat), kunnen op het forum van de Natuurpunt Vogelwerkgroep Zuid-West-Vlaanderen ook de trekvoorspelling raadplegen: www.zwvlkoepel.be/vwg. Na een periode van intensieve trek in Falsterbo (Zuid-Zweden) kan je bij gunstig trekweer enkele dagen later ook een influx in Vlaanderen verwachten. Zie verder bij inleiding herfsttrek.

12. Wat doe je met al die tellingen? Valt daar iets uit te leren?

In de eerste plaats is trektellen boeiend en spannend! Wat zal het vandaag weer zijn? Grote aantallen of zeldzame soorten? Daarnaast is het ook zeer leerrijk: wie overtrekkende vogels op een paar seconden op het vliegbeeld en een enkel roepje kan herkennen, ... die is wel een echte vogelkenner. En dat kan je op een trekpost leren van ervaren vogelkijkers. Een lange rij trekgegevens laat bovendien toe om te documenteren of soorten toe- of afnemen, vroeger of later trekken, meer over het oosten of westen van het land vliegen, ... en nog zoveel meer boeiends.

13. Kunnen we de resultaten van die tellingen ook ergens terugvinden?

Ja, sinds enkele jaren is hier een speciale website voor, waar we bij Natuurpunt intensief aan meewerken namelijk www.trektellen.nl. De tellers voeren hier meestal de dag zelf nog de resultaten van hun tellingen in. Je kan die dan vergelijken met andere telposten. Ook kan je grafieken oproepen die het verloop van de trek goed weergeven. Op www.trektellen.nl staan ruim 160 Vlaamse of Nederlandse telposten. Meer en meer Waalse en zelfs (Noord-)Franse en Engelse posten dienen zich aan. Ook kan je hier ringresultaten bekijken.

Dit is natuurlijk maar een greep uit mogelijke vragen rond trektellingen. Heb je nog andere vragen dan mag je die altijd naar Luc doormailen: luc.vanschoor@scarlet.be



Trekbewegingen in Hoboken

Bij matige zw tot w.wind volgt een merendeel van de zangvogels de trekbaan langs Linkeroever.

Bij het noteren van de aantallen maakten we geen onderscheid tussen de vogels die langs LO of langs HP doortrekken. Uit ondervinding weten we dat bij dergelijke windrichting de verhouding in aantallen 60 à 70% tegenover 30 à 40% ligt.

De trekbaan langs LO vindt vermoedelijk zijn oorsprong ter hoogte van Noordkasteel/St-Anneke doordat een meerderheid van de doortrekkers die oversteek en trekbaan verkiezen boven een passage over het centrum van de stad.

Bij meer zuidelijk tot oostelijk gerichte wind zijn er meerdere groepjes trekkers die vanaf LO de Schelde overvliegen richting Polderbos.

Bij sterke tegenwind 4-5 Bf ZO tot ZW vliegen de meeste zangvogels lager over en tussen de bossing van de HP zodat er mogelijk een deel dat buiten het gezichtsveld doortrekt, wordt gemist. Daarenboven zien we de vogels boven de HP meestal in tegenlicht wat de determinatie zeker niet vergemakkelijkt. We hebben ook de indruk dat een niet onbelangrijk aantal doortrekkers iets oostelijker langs de HP overvliegt om nabij de jachthaven van Hoboken of wat zuidelijker de Schelde over te steken.

Als we de soortgegevens van andere telposten vergelijken, zien we dat het aantal trekvogels dat over de Kempen en Limburg doortrekt, een stuk hoger ligt dan die van de Hobokense Polder.

Dat geldt o.a. voor roofvogels, leeuweriken, lijsters en vinken.



Je kan de trekresultaten dagelijks volgen via onze website: www.hobokensepolder.be/waarnemingen/trektellen.html. Hier vind je de relevante linken naar www.trektellen.nl



een pluspunt voor de natuur

[Lid worden](#)
[Doe mee !](#)
[Wandelkaart](#)
[Info vragen](#)
[Waarnemingen](#)
[Zoek](#)

Vogeltrektellingen Hobokense Polder

De voorbije jaren leverden de vogeltrektellingen van **Luc Van Schoor** (0494 33 63 09) en co langs de Schelde in Hoboken een reeks mooie waarnemingen op van voornamelijk zangvogels, maar ook van roofvogels, ganzen en watervogels.

De trekpost situeert zich op de verharde Schelgedijk langs de Hobokense Polder, te bereiken via een wandeling door de Polder zelf of, met auto, vanaf de Benzineweg.

Hier vind je de telgegevens

- [Trektellen laatst getelde dag](#)
- [Trektellen totaal 2011 najaar](#)
- [Trektellen totaal 2011 voorjaar](#)
- [Trektellen totaal 2010 najaar](#)
- [Trektellen totaal 2010 voorjaar](#)
- [Trektellen totaal 2009 najaar](#)
- [Trektellen totaal 2008 najaar](#)

Blog trektellen

Lees onze blog over onze trekactiviteiten

[Zeehond in de Schelde gezien vanop onze trekpost](#)

Extra nummer van Polder.blad jan 2012 over trektellen.
[Lees online](#)
[Download](#)



Startpagina

Agenda

Wandelen

Natuurgebieden

Cursussen

Projecten

Beleid

Lidmaatschap

Communicatie

Te koop

Sponsors

Fotoalbum

Verlagen

Links

Zoeken

Medewerkers

Waarnemingen



Voorjaarstrek tellingen 2011

Elk jaar vliegen miljoenen vogels voor de kou uit naar warmere streken om in het voorjaar die reis terug te maken. Rijst de vraag: waarom daar niet gebleven? Waarom een lange reis terug met veel gevaren? Het antwoord is simpel: overbevolking. In de winter is er in de zuidelijke streken genoeg voedsel voor de vogels die daar het hele jaar verblijven en voor de ingevlogen 'toeristen'. In het broedseizoen wordt het daar echter dringen om een nestplek endreigt voedselgebrek als de overwinteraars er ook nog jongen zouden grootbrengen. De reis noordwaarts is puur lijfsbehoud.

Het exacte moment waarop de vogel zijn overwinteringsplek verlaat om de grote vlucht aan te vangen, hangt af van de mate van gereedheid. Als de vogel er lichamelijk klaar voor is, gaan de weersomstandigheden van dat moment een rol spelen. Rustige weercondities worden geprefereerd, met een voorkeur voor rugwinden. Migrerende roofvogels en ooievaars zijn grotendeels afhankelijk van thermiek en zullen op een sterk thermische dag vertrekken, zodat ze zonder te hoeven klapwieken hoog kunnen stijgen en van thermiekbels naar thermiekbels kunnen zweven. Zangvogels trekken 's nachts en tijdens de voormiddag. In de vroege ochtenden zal de waarnemer vooral vinken en piepers door de kijker zien. De hoogte waarop gevlogen wordt, is deels soortafhankelijk en deels weersafhankelijk. Bij een stevige staartwind/rugwind gaan ze hoger vliegen. Dus, als er zuidelijke tot zuidwestelijke winden waaien op de dag dat u het veld ingaat met de telescoop, zult u minder trekkers zien dan bij tegenwind. Bij noordelijke tot noordwestelijke winden gaan de vogels veelal laag vliegen en zijn ze beter in beeld te krijgen. Oponthoud 'en route' kan ook optreden door slechte weercondities zoals stevige regen. Over het algemeen prefereren de vogels hogedrukweer. Het land is dan beter te zien en de navigatie wordt vergemakkelijkt. Maar ja, lange-afstands-vliegers weten uiteraard niet hoe het weer onderweg zal zijn. Ze moeten daar ter plekke op

reageren.

Zoals steeds bij voorjaarstellingen is het een verademing om rond zonsopgang vanop de Scheldedijk de zang van de daar aanwezige broedvogels te beluisteren. De lentetrek is niet zo heftig als in het najaar, maar wel erg leuk om te aanschouwen. Al vraagt het meestal wel een portie geduld van de waarnemer(s)

Weeroverzicht voorjaar

April

De overwegend continentale luchtstromingen tijdens deze maand lagen aan de basis van de veel te hoge temperaturen dan de normale waarden in ons land. Te Ukkel bedroeg de gemiddelde temperatuur 14,1°C (normaal : 9,8°C /9,0°C) .. Van de 11e tot de 18e werd het weer boven onze streken bepaald door

droge luchtstromingen verbonden aan anticyclonen, eerst met centrum boven de Atlantische Oceaan ten westen van Frankrijk en zich daarna progressief verplaatsend naar Duitsland. Van de 19e tot de 24e kreeg deze lucht een tropisch karakter als gevolg van de aanwezigheid van een anticyclon die zich uitstrekte vanaf Scandinavië naar de Balkan. Van de 25e tot de 26e trok een front verbonden aan een depressie ten noorden van onze streken over ons land. Van de 27e tot de 28e werd ons weer bepaald door polaire luchtstromingen verbonden aan een anticyclon over de Britse Eilanden. Van de 29e tot de 30e namen deze luchtstromingen een continentaal karakter aan door de verplaatsing van de anticyclon naar Scandinavië. De gemiddelde luchtdruk in Ukkel bedroeg 1019,0 hPa (normaal 1014,4hPa/1014,2

Tellen "op leeftijd" ...

Ria Thys

Tijdens een wandeling met een groep kinderen hou ik even halt net voor de Scheldedijk om hen wat meer te vertellen over de trek tellers die we in de verte zien. Ik zeg hen dat we bij het bezoek aan de telpost wel stilletjes moeten zijn, want dat er vaak waargenomen wordt op het gehoor. Zegt een kind: "Dan zijn dat nog heel jonge mensen die dat tellen doen."

"Neen, het zijn mensen die toch tussen 50 en 65 jaar zijn." Waarop diezelfde jongen: "Oh, dan hebben zij een goed hoorapparaat ..."



hPa). Dank zij een zeer goede uitklaring tijdens de ganse maand was de zonneshijnduur zeer hoog. In Ukkel registreerden we 238 h 51 minuten zonneshijn (normaal : 159 uur /156 uur). Deze waarde is de tweede hoogste voor een aprilmaand, geregistreerd in Ukkel sinds het begin van de heliografische waarnemingen in 1887. Het record dateert uit 2007 met 301h zonneshijn.

Mei

De laatste maand van de meteorologische lente werd te Ukkel gekenmerkt door zeer abnormale waarden van de zonneshijnduur en het neerslagtotaal en normale waarden van de gemiddelde temperatuur en de gemiddelde windsnelheid. Van de 1e tot de 2e lag ons land onder de invloed van continentale luchtstromingen verbonden aan een anticycloon gelegen nabij Scandinavië. Van de 3e tot de 4e werd ons weer bepaald door maritieme lucht verbonden aan een uitgebreide depressie boven de Noordzee. Van de 5e tot de 10e bepaalde een depressie gelegen ten westen van Ierland de aanvoer van maritieme lucht van tropische oorsprong. Van de 11e tot de 14e werd ons weer bepaald door maritieme luchtstromingen verbonden aan een depressie in de buurt van IJsland. Van de 15e tot de 17e werden deze luchtstromingen droger als gevolg van de ontwikkeling van een anticycloon ten westen van Frankrijk. Te Ukkel bedroeg de gemiddelde temperatuur 14,8°C (norm. :13,6°C/12,7°C De streekgemiddelden van de neerslag waren allen lager dan de normalen Er viel nauwelijks 1/3 van de normale regenhoeveelheid. Als gevolg van een belangrijke zonneshijnduur tijdens het begin van de maand was de maandelijkse zonneshijnduur in Ukkel hoger dan normaal met 264 u 12 min zonneshijn. (norm.: 203 u/201 u).

Zaterdag 16/4

We starten de eerste lentetelling met 6 waarnemers. Op deze zwakke trekdag waren de 3 bruine kiekendieven (2 man + 1wijfje) , een smelleken dat pal naar NO vloog en 2 beflijsters die na enkele

rondjes in de polder neerstreken de voornaamste doortrekkers. Verder trokken er naast koekoek en 2 x fitis ook nog 3 zwaluwsoorten (oeverboeren-en huiszwaluw) in klein aantal door. Onder de plaatselijke vogels noteerden we o.a. slechtvalk, 5 buizerds, en onze eerste koekoek en grasmus van dit jaar.

Zondag 17/4

Bij aankomst rond 7.30 u vloog als opwarmer een visarend boven de Schelde richting Kruibeke waar de plaatselijke telgroep hem 4 min. later in beeld kreeg. 2 bruine kiekendieven gingen door. Een groep van 44 kemphanen vloog hoog over naar N. en een purperreiger trok over Hoboken naar NO. De roep van zwartkopmeeuwen was bijna heel de morgen hoorbaar; met 110 expl (102 N + 8 Z) noteerden we een nieuw dagrecord voor deze sierlijke meeuw. Vlakbij zong eventjes de eerste tuinfluiter van het jaar.

Maandag 18/4

Bij een zonnig en kwasi windloos weertje trok een wijfje smelleken over naar NO, 2 kluten vlogen heen en weer over de Schelde en we ontdekten ook onze eerste gierzwaluw van dit jaar. Een mannetje bruine kiekendief kwam vanaf Linkeroever in de Polder jagen. Naast o.a. rietgors hoorden we ook geregeld het geratel van de sprinkhaanzanger vanuit de nabijgelegen struikzone.

Dinsdag 19/4

Het zomers weertje bracht geen (zangvogel)trek op gang. Geduldig speurwerk in een blauwe hemel leverde gelukkig enkele leuke waarnemingen op: juv. zwarte wouw thermiekend en doorvliëgend naar NO (10.32-10.45), eerste 2 boomvalken van dit jaar boven HP, zowel

koekoek als 1e zomertortel vlogen over Schelde de Polder in. Man bonte vliegenvanger streek neer in poulieren langs Schelde en vrouwtje tapuit pleisterde op cementfabriek LO. Nogmaals man bruine kiek in en rond HP. Verder nog sint-jacobsvlinder en....2 konijnen.

Donderdag 21/4

Trek?...Luc's geduld kent ook zijn grenzen. Bij een zomers, licht nevelig weertje waren de eerste visdief van het jaar en een groepje van 10 scholeksters de enige 'uitschieters' onder de slechts 114 vogels die op het lijstje kwamen tussen 7.30 u en 10 u.

Zaterdag 23/4

De lichte NO wind bracht vandaag ook al geen noemenswaardige trek op gang, zodat ik het om 10 u als soloteller voor bekeken hield. Wel mooie waarneming van ad. purperreiger overvliegend NW (7.55 u) en een verre lepelaar naar Z (11.55 u). Vlakbij zong de eerste braamsluiper van deze lente. Rond 11.10 u zoals gisteren nog een man beflijster gespot aan grasvlakte bij schouw Benzineweg.

Maandag 25/4

Met vier waarnemers turen in een staalblauwe lucht leverde nauwelijks trek op... maar mogelijk hebben we na beëindigen van de telling (10.30 u) nog zwarte wouw en ooievaar gemist die werden waargenomen langs de Kruibeekse Polder en Ruppelmonde. Een man bruine kiek was mogelijk plaatselijke vogel die al 3 x over HP en omgeving werd waargenomen.

Dinsdag 26/4

Geduldig wachten en speuren bracht vooral na 11 u enkele leuke waarnemingen op: oa een mooi roofvogel-lijstje met wijfje endief naar NW, adult rode wouw om 12.05 u samen met buizerd over LO naar NO. en twee boomvalken boven LO. 2 ad. lepelaars vlogen samen mogelijk door naar broedplaats in Verrebroekse plassen, 2 x plaatselijke (?) slechtvalken en in totaal ca 67 oeverzwaluwen tijdelijk rondvliëgend boven HP. Duidelijke afname van



Blauwe kiekendief ♀- Jan Rose

zwartkopmeeuwen. Waar blijven de gele kwikken ?

Woensdag 27/4

Het zwak noordenwindje bracht ook al geen noemenswaardige trek op gang, zodat ik deze telling vroegtijdig beëindigde (8.30 u) De 2 Iepelaars waren mogelijk dezelfde vogels van gisteren die vanaf Krui-beekse Polder of Noordelijk eiland (?) terugvliegen naar de broedkolonie in Verrebroek.



Burcht gezien vanuit de Hobokense Polder - Pierre Nowosad

Vrijdag 29/4

Het zwaar bewolkt en nevelig weer werkte alles behalve trekbevorderend. Boomvalk even te zien langs bomerij Burcht. Na twee uurtjes vruchteloos rondspeuren, hielden Luc en Guy het voor bekeken.

Zaterdag 30/4

De gierzwaluwen (38 exx) komen op gang, maar door hoge trek tegen blauwe lucht bebben we ze waarschijnlijk onderteld. Een 20-tal oeverzwaluwen bleven toertjes draaien boven HP. Wijffe bruine kiekendief hoog over LO (12.15 u) Naast een doortrekkende boomvalk vlogen nog 2 andere mogelijk plaatselijke vogels, rond op LO. Een paapje langs de Scheldedijk kwam mooi op de foto van Jan Rose.)

Zondag 1/5

Opmerking: Eerste grote zilverreiger (10.05 u) en 4 ooievaars (11.02) van deze lentetellingen. Zie ook Krui-beekse Polder. Zwaluwen moeilijk te tellen doordat een deel (o.a. 35 oeverzw.) geruime tijd op insecten-

jacht boven HP bleven rondcirkelen. 12 huiszwaluw in groep langs LO. Visdief viel langdurig een rondschroevende buizerd boven HP aan. Roofvogels (plaatselijke) mogelijk dubbelgeteld. Ongedetermineerde verre kiekendief was maar even te zien. Gele kwikken vlogen meestal op grotere afstand over. Sonja zorgde voor een gesmaakt aperitief.

Maandag 2/5

Bij een koele oostenwind matige (zwaluw) trek meestal op ruime afstand (LO) en vrijwel zeker onderteld. Huiszwaluwen (19) bleven een tijdlang rond cementfabriek

draaien. Tussendoor enkele minder algemene passanten: grote gele kwik over Schelde, groep van 18 brandganzen naar N. 2 appelvinken samen vrij laag overvliegend. Een ongedetermineerde valk die langs Burcht vloog werd even aangevallen door sperwer wijffe. Bruine kiek (11.20 u) over LO en een halsbandparkiet over HP en Schelde naar ZW.

Dinsdag 3/5

We beleefden e een trekarme telling bij een goed voelbare NO wind met een purperreiger en wijffe blauwe kiek als enige mooie uitschieters.

Woensdag 4/5

Wat minder wind dan vorige dagen bracht nauwelijks vogels aan de dijk. Plaatselijke roofvogels (buizerd 5, sperwer 3) mogelijk dubbelgeteld. 2 verschillende tapuiten (man-vrouw) met 3 u tussentijd op dezelfde boomtop.

Zaterdag 7/5

Zwarte wouw (10.08 u) mogelijk plaatselijke (broed?)vogel in de Scheldevallei, subadult wielewaal

even zingend in topje van dode populier Scheldebosje. Sperwers (8) mogelijk dubbelgeteld en gierzwaluwen (165) die soms rondtoeren waarschijnlijk onderteld. 3 boomvalken op libellenjacht boven LO en HP. Honderden kokmeeuwen op hoge insectenjacht boven de ganse LO.

Zondag 8/5

Een zwarte wouw vloog na thermieken over LO verder naar NW. 3 boomvalken steeds jagend boven LO en HP; zomertortel eerst 1 over Schelde de HP in en tweede langs LO. Daar ook twee appelvinken doorvliegend. Juv slechtvalk naar Z. Eerste zingende spotvogel en kleine karekiet in rietkraag langs Schelde. Met een totaal van 504 trekvogels noteerden we het dagmaximum van deze lentetellingen. Dit is wel een klein aantal in vergelijking met een goede trekdag in het najaar.

Woensdag 11/5

Nauwelijks beweging vandaag bij een ondertussen, naar WZW gedraaide wind. Een juiste telling van rondvliegende gierzwaluwen (40-tal) is vrijwel onbegonnen werk....vlogen meestal tegen wind in. Koppel visdief dat ook al eens uit vijver Polderstad een visje meepikt, pleistert nog steeds langs Scheldeoever. Mogelijk broeden ze in de omgeving (zandplas Krui-beke?)

Vrijdag 13/5

3 + 1 blauwe reiger vlogen door naar N, 2 bruine kiekendief (1 ad vrouw en 1 1e jaarsman) trokken over + 1 koppel ter plaatse (?), 7 kluten samen over, idem 2 zomertortels over HP. Overvliegende kleine plevier auditief, 217 gierzwaluwen vlogen merendeels tegen wind in, aantal plaatselijke buizerd (6) en sperwer (4) is schatting, dezelfde vogels werden mogelijk meermaals gezien.

Zondag 15/5

De laatste lentetrek telling van dit jaar bracht weinig vogels in beweging. De 2 groenpootruiters die langs de Schelde vlogen, was de enige vermeldenswaardige waarneming. We kregen een 20-tal bezoekers van de vroegochtendtocht NP Hobokense Polder op bezoek.

Najaarstrekellingen 2011

Over zwanen en ganzen... Jan Rose

Op sommige teldagen zien we buiten vogels ook nog wel eens mensen passeren: paarse hardloopsters ipv paarse strandlopers en babbelaars ipv dodaaers. De meesten vragen zich dan af wat wij daar dan wel staan te doen. Meestal, na een deskundige uitleg van Luc, vallen bij deze mensen dan de monden open. Maar soms is het al eens omgekeerd...

"Wa zedde goale ont doeng, menier?"

"Dag mevrouw. Wij doen hier aan trektellen. Wij kijken naar vogels en tellen die. De vogeltrek terug naar het Noorden is weer begonnen, ziet u."

"Ah.. en wa ziededanzoeal, menier?"

"Wel mevrouw, vandaag hebben we hier over de Scheldedijk al zangvogels en roofvogels zien vliegen. Een paar dagen terug zelfs een paar zwanen."

"Ahja, zwaonen...die broeden hier in de Polder, hè menier. Jaja, kzenner zekerst van.. zoe van die grote zwette."

"Zwarte mevrouw ???...U bedoelt zwarte zwaan, ...hier ...in de Polder,...broeden??"

"Jaja zwarte, kem z'al ooit me joeng gezien, manneke...schoon zenne"

"Wel mevrouw, dat zou toch wel straf zijn want ik heb hier helemaal geen weet van. Als we er al ooit eens een te zien krijgen, is dit meestal wel een ontsnapte parkvogel. Wilde zwarte zwanen zijn afkomstig uit Australië, Tasmanië en Nieuw-Zeeland...ze kunnen hier wel broeden, hoor, zelfs het hele jaar door als 't moet.... Maar nogmaals, ik heb er geen weet van. Bent u zeker dat u geen Canadese gans bedoelt?"

"Een zwette gaans of zwaon ... das toch allemol 'tzelefdn hè, menier"

"Euh.....nog een prettige dag verder, mevrouw."

De trek kwam dit najaar traag op gang als gevolg van het vrij warm weer eind september - begin oktober. Het duurde eigenlijk tot 7 oktober voor we enkele duizenden doortrekkers tijdens een voormiddag konden noteren.

Pas wanneer de wind naar zw tot nw richting draaide en de ochtendtemperatuur daalde, kwam er een intensievere trek van vinken en leeuweriken op gang. Een topdag met uitzonderlijke dagrecords zoals 9225 vinken (3/10/2010) of 1408 aalscholvers (17/10/2008) zat er dit najaar niet in. Maar dagtotalen van 1118 veldleeuweriken, ca 5000 spreeuwen, 110 zwartkopmeeuwen en achtereenvolgende tellingen met ca 4000 vinken zijn zeker ook het vermelden waard. Op zonnige dagen was het zo goed als onmogelijk om alle hoogvliegende vogels tegen een blauwe lucht te ontdekken wat zeker tot ondertellingen resulteerde. Boven de Hobokense Polder worden regelmatig vogels, die in tegenlicht of achter bomen doorvliegen, gemist.

Het zicht langs de west en noordkant is veel uitgestrekter dan in de oostelijke richting maar de afstand tot de trekbaan langs de linker Scheldeoever, zo'n 400 à 500 meter, is ook een stuk groter. Bij trekwaarneming van kleine zangvogels langs LO is gebruik van telescoop vaak onontbeerlijk voor een juiste determinatie. Bij helder weer worden grotere vogels als aalscholvers, ganzen en roofvogels soms vanop 5 à 7 km ontdekt en gevolgd.

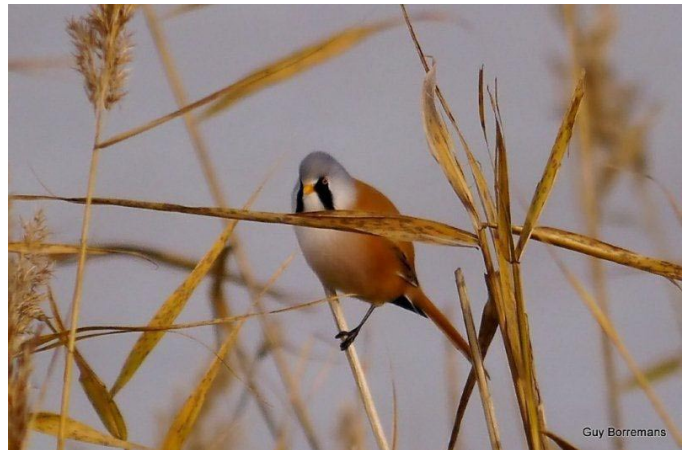
In vergelijking met meer landelijk gelegen telposten in de Kempen en Limburg trokken er ook tijdens dit najaar minder zang- en roofvogels door langs de HP. Deze trend is vooral duidelijk bij vogels als buizerd, boomleeuwerik en bij de meeste lijstersoorten.

Dit jaar bleven de kruisbekken

praktisch achterwege en noteerden we lagere aantallen van aalscholver, kramsvogel en ringmus om maar enkele voorbeelden te noemen. Jaarlijkse aantalschommelingen zijn normaal en bijgevolg is het voorbarig om op korte termijn van duidelijke tendensen te spreken. Daarvoor zijn gegevens op internationaal vlak noodzakelijk om tot betrouwbare conclusies te komen.

Weeroverzicht najaar

De herfst was uiterst zacht en komt op de tweede plaats na de grote herfst van 2006. De neerslaghoeveelheid was aan de lage kant, maar zeker geen record. Het was ook een zeer zonnige herfst.



Baardmannetje

September

Het herstel van het weer, vooral aan het einde van de maand, heeft de balans voor september een stuk gunstiger doen doorslaan dan de afgelopen maanden. September leverde meer zomerse dagen op dan juli en augustus samen. De maand was met 15,7 graden tegen 14,5 graden normaal vrijwel net zo warm als juli.

Oktober was zacht, vrij droog en bijzonder zonnig. Oktober hoort met ongeveer 149 uur zon bij de tien zonnigste sinds het begin van de metingen. Het hele land profiteerde van het zonnige nazomerweer, de regionale verschillen waren niet groot. Gemiddeld over het land was er circa 155 uur zon terwijl 113 uur zon normaal is.

Zaterdag 24/9

Met zes waarnemers beleefden we een leuke start van de 6e herfst-trek tellingen Hobokense Polder bij een zeer zonnig en vrijwel windloos weertje! Vijf roofvogelsoorten met vijfje smelleken (8.22), 2 vijfjes bruine kiek, buizerd 11 exx, vooral na 11u thermiekend, en verder boomvalk en sperwer, beide 2 x., kemp-haan 4 in groepje over, aalscholvers 107, grootste groep 38 exx, grote zilverreiger 4 en kleine zilverreiger vlogen solitair over, blauwe reiger 12, o.a. groepje van 7, Europese kanarie koppeltje laag over Scheldedijk vliegend. Tussendoor kregen we ook het bezoek van 5 deelnemers op excursie met NP Hobokense Polder.

Maandag 26/9

Het warme weer bracht slechts een zwakke trek op gang waarbij enkele vroege waarnemingen werden opgetekend met o.a. een roepende keep en eerste waterpiepers (7) en boompiepers (4). Slechtvalk juv. vloog naar Z. Kleine zilverreiger zelfde opmerking als gisteren. Vuurgoudhaantje roepend in wilgenstruik naast Scheldedijk. Leo Janssen telde in de namiddag nog een dik uurtje en noteerde o.a. nog een torenvalk.

Dinsdag 27/9

Er was vandaag bij een zacht en nevelig weer nauwelijks trek te zien. De telling werd vroegtijdig beëindigd om 9.30 u. Nadien zag Luc op Broekskot o.a. 1 ijsvogel, 1 grote zilverreiger en 32 wintertaling.

Woensdag 28/9

Nevelig en warm weer dat alles behalve trekbevorderend werkte. De weinige piepers en kwikken vlogen meestal hoog en onzichtbaar tegen staalblauwe hemel over. Grote gele kwikken (4), groepje van 12 boerenwaluwen en 1e ringmus van dit seizoen waren enige uitschieters.

Zaterdag 1/10

Vandaag was het simultaantelling met 8 waarnemers. De zwakke en vooral hoge trek was moeilijk om op te sporen tegen een blauwe hemel. Deels auditieve waarnemingen van kleine zangers met 1 ex. ingegeven. Aalscholver (123) grootste groep 54 exx. Groepje blauwe reiger (6),

torenvalk (3), eerste groepje sijs (11). We telden per uitzondering ook Canadese gans (78).

Zondag 2/10

De zoveelste trekluwe dag; warm en nevelig weer met grondmist als start, waarbij een deel (vb graspieper 1/3, witte kwik 3/7) alleen auditief werd waargenomen. Een rode wouw over LO (9.12 u) als uitschieter en 1 late zwartkopmeeuw. 2 grote zilverreigers over HP (André Van Langenhove - Danny Jonckheere) werden niet vanop telpost waargenomen.

Maandag 3/10

De lichte weersverandering, met een zwakke zzw windbracht, bracht vooral tussen 8 u en 9.30 u een duidelijke trekbeweging van piepers en vinken op gang, waarbij voor het eerst dit seizoen de kaap van duizend trekvogels vlot werd overschreden: 1623 vogels op bijna 5 u waarneming. Daarbij werden er zeker op afstand en laag achter de bomen vliegende groepjes onderteld. Mannetje en vijfje geelgors vlogen laag over telpost en eerste boomleeuweriken (2) en koperwieken (2) vlogen kortbij over. Kleine bonte specht roepend en overvliegend in aangrenzende Plevierenhoek.

Dinsdag 4/10

Bij een miezerig en zwaar bewolkt weertje was er nauwelijks trek te zien. Na twee uurtjes beëindigden we deze telling, zonder uitschieters met slechts 231 vogels.

Woensdag 5/10

De weinige trek verliep meestal langs LO, zo ook een boomvalk. De eerste grote lijster van deze herfsttelling vloog over HP en een ad. Pontische meeuw pleisterde samen met andere meeuwen op en rond de Schelde. We eindigden om 11 u.

Vrijdag 7/10

Luc en Guy waren getuige van een flinke trek die vooral na de buienlijn

(WNW,5Bf) van het eerste uur goed op gang kwam en nog doorging bij het beëindigen van de telling. Vinken (3633!) trokken vanaf ca. 9 u door de regen, aanvankelijk langs beide oevers, bij toename van WNW wind vooral langs LO. Graspiepers (825) kwamen later met opklaringen door. Deel, vooral laagvliegende, zangvogels en aalscholvers zeker gemist. Smelleken over LO eerst even lastig gevallen door 3 kraaien. Late boomvalk en kleine zilverreiger die mogelijk naar pleisterplaats in Kruikebeke trok. 4 grote zilverreigers die over Valaar trokken (bericht 10.25 u Wim Mertens) werden niet waargenomen vanop telpost.

Zondag 9/10

Boeiende trek telling met 6 waarnemers die 5926 trekvogels telden. Ondanks het regenachtig weer, bij een lichte zzw wind, was er van 8.30 u tot 11 u intensieve trek met vooral vinken (4127) die langs de telpost passeerden. Daardoor ongetwijfeld een deel trekkers langs LO en mogelijk ook andere soorten gemist. Een aantal hoogovervliegende en niet hoorbare lijsters waren mogelijk koperwiek. Dagrecords voor smelleken (4) en uitzonderlijk aantal beflijsters (19!!) met o.a. twee groepjes



Stormmeeuw - Jan Rose

van 5 en 4 exx die over HP vlogen. Een velduil kwam hoog vanaf Burcht aangevlogen en daalde vermoedelijk neer in de Polder nabij het oliebedrijf. Eerste kramsvogels (68) en veldleeuweriken (323) in groepen tot 35 exx. Een klapekster (lang geleden dat we die hier nog zagen) pleisterde in de struiken/bomen nabij de telpost en vijfje middelste zaagbek zwom een

tijd op de Schelde. Slechtvalk mogelijk dezelfde vogel die eerst naar O en later naar W vloog.

Maandag 10/10

Vinken (2911) vlogen merendeels over LO en Schelde, een deel laagvliegende vogels zeker gemist. Na record aantal beflijsters van gisteren nu weer 2 + 1 exx over HP. Grote zilverreiger waarschijnlijk 2 x dezelfde die regelmatig op Broekskot pleistert.

Dinsdag 11/10

Het nogal winderig en zacht weer (ZW5) bracht weinig trek op gang en geen bijzondere soorten. De drie waarnemers hielden het daarom om 11 u voor bekeken.

Donderdag 13/10

De weinig zichtbare trek van zangvogels verliep meestal O/NO. Er werd ongetwijfeld hoge trek gemist. Uitschieter was een visarend om 8.46 u die even later ook door telgroep Krui-beekse Polder werd gezien. Nijlgans (26 Z+48 N) o.a. groep van 34 N en 2 boerenzwaluwen.

Vrijdag 14/10

Turen in de blauwe lucht leverde ongetwijfeld ondergetelde aantallen (2329) op. Meermaals auditieve waarnemingen (met 1 ex. opgetekend) van o.a. vink, keep, putter, kneu, boomleeuwerik (2), veldleeuwerik en graspieper. Sperwer en buizerd zo te zien plaatselijke vogels.

Lijsters spec. mogelijk merendeels koperwiek. Eerste roeken (10) en kolganzen (21) en groepje van 6 grote zilverreigers om 9.15 u. Eerste groepen trekkende houtduiven (734) naar O. Ter plaatse nog steeds man en wijfje zwarte roodstaart en zingende tijftjaf.

Zaterdag 15/10

Zeven waarnemers en een achttal bezoekers genoten bij een zonnig weer met lichte OZO wind van een spannende en soortenrijke (46 s) trektelling. Dagrecord buizerd (148), vooral tussen 12 en 15 u met bel-len tot 14 exx. Rode wouw over HP (9.45 u) en 2 visarenden (12.50 u) waarvan één over HP en tweede even later een stuk meer oostelijk vliegend. Groep ooievaars (16) thermiekend (14.45 u) zie ook wschl. zelfde groep in Groot Schietveld en Noordelijk eiland. Bruine kiekendief 2e j man. Appelvink 1 over HP en tweede over LO. Ongetwijfeld weer een deel hoogvliegende zangvogels tegen staalblauwe hemel gemist.

Dit was een (aangekondigde) topdag voor roofvogels in Vlaanderen met o.a. een dagrecord van 644 buizerds en 15 rode wouwen in Kristallijn Maatheide (Lommel)

Zondag 16/10

Speuren in een staalblauwe hemel loont soms de moeite! Twee soorten wouwen op één trekdag is wel uit-

zonderlijk. Zwarte wouw (11 u) mooi over vanaf LO naar ZO over Hobo-kense Polder. Rode wouw (13.15 u) Ook nog 3 andere rode wouwen (zie Krui-beekse Polder) oostelijk uit het zicht doorgetrokken. Als derde kers op de kaart vloog ook een juv. middelste jager (11.18 u) over de Schelde. Verder nog een wijfje blauwe kiekendief (10.13 u) over LO naar NO. Van de rovers en jager werden foto's gemaakt als bewijs. Zilverreigers groepje van 6 + 1, grote gele kwikstaart (5), een appelvink en een boomvalk op libellenjacht boven HP maakten deel uit van een omvangrijk lijstje met 48 soorten trekvogels.

Maandag 17/10

Grijs en mistig weer dat vooral wat vinken (1289) in beweging bracht. Na 10 u viel het zowat helemaal stil. Waarnemingsveld beperkt tot onmiddellijke omgeving telpost. Uit het lijstje vermelden we o.a. grote gele kwikstaart (4) en barmsijs (2).

Woensdag 19/10

Tussen 8.30 u en 10 u matige vinkentrek (1892) vooral langs LO. Het aantal keep (4) is altijd moeillijk vast te stellen en zeker onderteld. Een velduil vloog hoog over vanaf Burcht naar Petroleum Zuid (9.50 u) Houtduiven (519) incl 70 tal (40 + 30) echte trekkers naar O. Zeehond afdrijvend richting Hemiksem.

Donderdag 20/10

Zeer intensieve vinkentrek (3190) tussen 8.30 u en 9.15 u: ca 2700 exx waaronder groep van ca 240 exx. Aantal spreeuwen (3410) vooral dankzij twee grote groepen (ca 1200 en ca 1800 exx.) Houtduif (982) o.a. groep van ca 350 exx. kleine barmsijs streek neer in berk op Schelddijk. Nog zingende tijftjaf in HP. Er was mediabelangstelling voor zeehond die niet meer te zien was.

Zaterdag 22/10

Acht waarnemers en wat tijdelijke bezoekers waren getuigen van een redelijk soortenrijke (43 s) simultaan-telling met enkele leuke uitschieters: late boomvalk over LO (8.30 u) 1 wijfje en 1 man blauwe kiekendief (respect 8.45 u en 8.50 u) Buizerds (28) mogelijk overschatting door dubbeltelling van plaatselijke vogels,



Waarnemers - Pierre Nowosad



Paapje - Jan Rose

pleisterend in HP en langs Schelde, nadien wellicht doorgevlogen langs oever. Spreeuwen (1685) grootste groep ca 400 exx. Houtduiven (1462); ca 900 exx echte trekkers - rest naar fourageerplaatsen.

Zaterdag 29/10

Matig boeiende trektelling met hoog percentage (59 %) aan spreeuwen (4924), met één groep van ca 2200 exx. Smelleken over LO. Raadselvogel die roepend HP invloog niet op naam kunnen brengen. IJsvogel scheerde langs Scheldeoever.

Zondag 30/10

Het zachte en aanvankelijk nevelig weer bracht slechts een matige trek op gang. Een wijffe kleine bonte specht vloog kortbij over de dijk en pleisterde een tijdje in een struik langs de Scheldeoever. Waterpiepers (4) en barmsijsjes (3) roepend over telpost. Slechtvalk juv. weer naar LO vliegend.

Woensdag 2/11

Nauwelijks trek die naam waardig, maar toen kwam plots uit het niets een 2e kj kleine jager over de Schelde voorbijgevlogen (8.30 u) Dit was de 2e jagersoort van dit najaar (zie middelste j. op 16/10) en een mooie afsluiter van de trektellingen HP. Een pleisterend groepje van 10 putters gaf nog wat kleur op deze bewolkte dag.

zwarkopmeeuw ad. over Schelde naar Z. Veldleeuweriken (1118) kwamen later op gang, grootste groep 62 exx. Groep van 40 wulpen naar N. Grote zilverreiger laag tussen Burcht en LO, spreeuwen (1681) met o.a. groep van ca 850 exx. Slechtvalk vloog met geslagen duif over LO, zwarte specht auditief in HP. Na de zeehond was het vandaag een juv. kleine mantelmeew die met een paling worstelde op de Schelde.

Maandag 24/10

De koude oostenwind bracht weinig trekvogels in beweging. Grootste groep spreeuwen (424) ca 350 exx. en bij veldleeuwerik (147) 35 exx. Juv. slechtvalk even op duivenjacht nabij cementfabriek LO. Kruisbek auditief waargenomen boven HP.

's Namiddags ging Guy nog een uurtje waarnemen met als resultaat 4 ooievaars naar O. en ...Rob de Polderzeehond die weer dag kwam zeggen.

Woensdag 26/10

Zware bewolking, wind en tijdelijk regen werkten zeker ongunstig op de trek. Grote zilverreigers (3) samen over LO, beflijsters (2) keerden om en streken neer in boom op LO. Zwarte specht liet zich even horen en zien in HP nabij oliebedrijf.

Donderdag 27/10

Zeker een deel van de hoge trek gemist (ca 500 m ver en tot 100 m

hoog). Blauwe kiekendief moeilijk te determineren (tegenlicht en kortstondige waarneming) maar beide wijffes werden iets later door telpost Kruikebeke Noord (Erik Van Bogaert) bevestigd. Spreeuwen (2940) grootste groep ca 700 exx, koperwiek (157) één groep van 110 exx. 3 halsbandparkieten vlogen luid krijsend over HP naar O. Nog een late (?) beflijster over HP naar Z.

Tussendoor kregen we het bezoek van twee klassen van lagere school Polderstad met Luk en Ria als begeleidende natuurgidsen.

Vrijdag 28/10

Bij dit zacht herfstweertje werd tevergeefs gewacht op wat roofvogels. In de beginuren zeker wat hoogvliegers gemist door gebrek aan waarnemers (2). Boomleeuweriken (6) en een beflijster kwamen vrij dicht over. Grote zilverreiger, 3 trekkende vogels en 1 ter plaatse. Baardmannetjes (3 man + 3 vrouw) toekomend vanuit NO en 3/4 uur



Kleine jager - Guy Borremans

Conclusie

Alles beschouwd was 2011 een vogelrijk trekjaar met bijzondere waarnemingen.

Wel kwamen sommige soorten wat later door dan vorige jaren als gevolg van het warme weer tijdens de aanvang van de voorjaars- en najaartrek. Zo kwam de intensievere trek van vinken en leeuweriken trager op gang en bleven de dagaantallen van aalscholver aan de lage kant.

Dagrecords waren er wel voor 33 soorten met enkele opvallende resultaten. Zo beleefden we teldagen met bv 19 beflijsters, 148 buizerds en 44 kemphanen en kwamen vogels zoals wielewaal, klapekster, kleine barmsijs en baardmannetjes de Polder bezoeken.....en op de foto. Verrassend waren ook de waarnemingen van zowel middelste jager als kleine jager, vogels die normaal langs de kust trekken. De late waarneming van een doortrekkende zwarte wouw even later gevolgd door ode wouw was zeker ook niet alledaags. Nieuw waren ook soorten als purperreiger en ooievaar, die we al eerder hadden verwacht.

De verwachte kaap van 200 teluren werd ruim gehaald tijdens de 51 tellingen. Met een totaal van 90.430 getelde vogels voor beide seizoenstellingen haalden we tevens een hoger uurgemiddelde dan vorig jaar.(435/u in 2011 - 375/u in 2010) De opkomst van tellers lag in 2011 duidelijk hoger dan vorige jaren. De simultaantellingen van 1 en 22 oktober brachten telkens 8 tellers op de been en op slechts 2 tellingen in het voorjaar was ik als solowaarnemer present. De regelmatige aanwezigheid van natuurfotografen als Guy en Jan R., Joachim en Pierre was zeker ook een pluspunt. De lijst van vogelfoto's die genomen zijn vanop de telpost groeit zienderogen, ook al zijn ze, omwille van te grote afstand of ongunstige belichting, niet allemaal van topkwaliteit. Het nut van bruikbare foto's werd meermaals aangetoond. Zo kon o.m. de juiste determinatie van enkele bijzondere doortrekkers zoals middelste- en kleine jager worden bevestigd en kon het juiste aantal van groepen worden geteld.

De respons van Natuurpunters en andere belangstellenden was dit jaar groter dan vorige jaren.

Bij het tellen en noteren van de gegevens kreeg ik de kostbare hulp van Guy Borremans, Jan Rose, André Van Langenhove, Jan De Bie & Anne-Marie De Baudringhien, Joachim Pintens, Bert Mertens, Wim Mertens, Joris Van Reusel, Leo Janssens en okkasideel ook van bezoekers als Pierre Nowosad, Rudy Vansevenant, Tuur Wuyts, Walter Van Spaendonk, Vincent Verhoosel, Luk Smets & Ria Thys, Lieven Simons & Valerie Lejeune, Danny Jonckheere, Marnix Lefranc, André De Mul, Ivo De Herdt, Jo Mertens, Thierry Hoornaert, Mon Timmers.

Zoals je elders kan lezen, kwam Sonja Van Kerckhove de waarnemers al eens met een natje en een droogje verwennen en kregen we éénmalige bezoeken van deelnemers van een vroegochtentocht NP Hobokense Polder en van twee klassen van de lagere school Polderstad. Aan allen en vooral aan de getrouwe medetellers en fotografen, mijn gemeente dank voor hun vriendelijke hulp.

Graag tot ziens op de volgende trektellingen van 2012.

Luc Van Schoor

DAGRECORDS 2011

Dit jaar werden van niet minder dan 33 vogelsoorten nieuwe dagrecords opgetekend.

Grote zilverreiger :	7 exx	16/10
Ooievaar :	16 exx	15/10
Knobbelzwaan	7	15/10
Brandgans	18	2/05
Nijlgans	74	13/10
Bergeend	19	7/05
Krakeend	23	29/10
Wilde eend	57	23/10
Bruine kiekendief	4	24/9
Buizerd	148	15/10
Smelleken	4	9/10
Boomvalk	4	25/09
Scholekster	13	7/05
Kluut	7	13/05
Kemphaan	44	17/04
Watersnip	6	9/10
Wulp	40	23/10
Oeverloper	29	3/05
Zwartkopmeeuw	110	17/04
Kleine mantelmeeuw	23	18/04
Visdief	5	25/04
Halsbandparkiet	3	27/10
Gierzwaluw	217	13/05
Oeverzwaluw	67	26/04
Huiszwaluw	19	2/05
Paapje	2	25/09
Beflijster	19	9/10
Zanglijster	291	9/10
Tjiftjaf	5	26/09
Fitis	2	16/04
Baardmannetje	6	28/10
Kauw	866	22/10
Europese kanarie	2	24/09



Boomvalk - Jan Rose

Wie? Wat? Wielewaal!

Jan Rose

Hoge bomen vangen veel wind. Maar in de Polder vangen dode bomen soms veel soorten vogels.

Achter onze trektelpost staat er een bosje bomen met daartussenin een paar dode exemplaren.

De top van de hoogste dode boom heeft dit jaar al goed zijn werk gedaan als uitrustplek voor allerhande vogels.

Zo herbergde dezelfde tak op verschillende dagen grote bonte spechten, goudvinken, tapuiten en bonte vliegenvangers.

Dat maakte dat we deze tak regelmatig eens goed bekeken om te kijken of er niets aan het rusten was.

En ja hoor, 't was weer prijs.

In het topje van de dode boom zat een gele vogel... Gele kwikstaart, werd er al snel geroepen... Maar een gele kwik, zo hoog in een boom, dat zie je niet vaak en deed een medeteller toch twijfelen. Hij zoomde met de telescoop in op het gele geval en stelde vast dat het om een wielewaal ging.

Een foto werd genomen, geen kunstwerk maar goed genoeg om te zien dat het om een subadult mannetje ging met een nog bleke borst...

Wat een waarneming!



Met een' Kirreke' in de hand is dat tellen

heeeeeel plezant....

Jan Rose

Luc heeft het toch maar getroffen met zijn Sonja.

Komt dat meisje daar op een zonnige dag aangewandeld met een mand vol drank, glazen en borrelhapjes....

't Was feest daar op de Scheldedijk, ...de afwezigen hadden ongelijk! Bedankt Sonja!

PS: Neen... we hebben niet dubbel geteld, die dag :-)

AANTAL TELUREN :

2011	=	208,42	voorjaar :	78,40	najaar :	130,02
2010	=	159,55	voorjaar :	38,45	najaar :	121,10

AANTAL TELDAGEN :

2011	=	51	lente :	20	najaar :	31
2010	=	40	lente :	11	najaar :	29

2011 totaal: 90.430 vogels geteld (in 2010 = 62.075)

NIEUWE SOORTEN OP DOORTREK :

In 2011 werden op de trektelpost Hobokense Polder 9 nieuwe soorten op doortrek waargenomen:

Middelste jager (1), Kleine jager (1), Purperreiger (2), Ooievaar (20), Kluut (21), Kempmaan (48), Paapje (2), Klapekster (1), Kleine barmsijs (1) (de vorige waarnemingen betroffen steeds Barmsijs spec).



Kluut - Luk Smets

Het verhaal van Rob de Polderzeehond

Door Guy Robbemans, ... Borremans dus

Een paar maanden geleden vertelde Pierre Nowosad over een zeehond die gezien was aan de jachthaven, bij het vroegere Cockerill.

Toen ik mij aansloot bij de groep vogeltrektellingen najaar 2011 op 24 september, met de bedoeling Luc Van Schoor een beetje bij te staan (en voor mezelf om het verschil te leren tussen een duif en een ekster), koesterde ik eigenlijk stiekem de hoop om de zeehond te spotten én te fotograferen.

Woensdag 19/10, 8.45 u:

Heel Hoboken en omstreken weet het stilaan wel, **het was zover!**

Uitgerekend Pierre zag hem net op tijd en we konden reeds een aantal foto's nemen!

De vreugde was uiteraard groot en eventjes vergaten we de vogels te tellen, sorry vogels.

Donderdag 20/10, 10.15 u:

Wie had gedacht dat het de volgende dag weer prijs zou zijn?

Aan de overzijde van de Schelde zag ik iets drijven, ongeloof kreeg de bovenhand, maar toen bewoog het ronde ding en ging het onder water! Dus toch!

Om 10.22 u stak hij zijn kopje weer boven, deze keer in het midden van de Schelde én met een dikke paling tussen de tanden!

Weer sorry vogels, er werd serieus wat geklikt en ik kon ook nog filmen hoe de paling met veel moeite binnengewerkt werd.

Foto's en filmpjes (ook van Pierre en Jan Rose) werden dezelfde dag nog verspreid, o.a. te zien op de website van Natuurpunt Hobokense Polder en op Youtube.

's Avonds stuurde ik een paar foto's door naar ATV, met de vermelding dat hij (of zij) ook gefimd werd, je weet maar nooit of er interesse is. En ja, er werd gevraagd om het filmpje in zijn geheel door te sturen, het werd inderdaad dezelfde avond nog uitgezonden. Een uurtje later belt een reporter van Het Nieuwsblad, ze hadden op de ATV website het nieuws gelezen en vroegen om foto's

door te sturen met nog een woordje uitleg. Ook Jan Rose stuurde nog een paar foto's door, de dag erna zouden ze het publiceren. Niet dus!

Later op de avond kreeg ik ook Gazette van Antwerpen aan de lijn, nadat ze eerst met Luc gepraat hadden. Zelfde verhaal, 's anderendaags stond het artikel inderdaad in de krant.

Vrijdag 21/10:

Kort na de trektellingen, om 13.30 u, kreeg ik telefoon van ATV. Ze wilden een interview om 14 u.

Ik vroeg nog of het de dag erna kon, want dan zouden de trektellers erbij zijn, maar het moest en zou nog dezelfde dag uitgezonden worden. Op de dijk hielden we een praatje en werd er gevraagd om wat te poseren voor de camera. Na afloop bleven ze nog ter plaatse, in de onvervulde hoop de zeehond zelf te kunnen filmen. Uiteindelijk werd het interview niet uitgezonden! Op mijn vraag waarom, was het antwoord: "We wilden de zeehond zelf filmen om mee uit zenden". Wel spijtig, want ik had iedereen reeds ingelicht over de uitzending.

Maandag 24/10, 16 u:

Tot zover het verhaal van de zeehond dacht ik, maar ik ging nog eens kijken op de dijk of er nog iets bewoog in de lucht. Na een uur, met

o.a. vier ooievaars en vier buizerden, stapte ik op de fiets, terug naar huis. Maar op het einde van de geasfalteerde dijk was hij er weer! Krachtig zwemmend oostwaarts! Het weer was helder en ik kon vlug nog een paar foto's nemen. Hij leek even geïnteresseerd in mij, als ik in hem.

Het waren topdagen, niet alleen door de talrijke vogelwaarnemingen (o.a. blauwe en bruine kiekendief, zwarte wouw, visarend, slechtvalk, boomvalk, ooievaar,.....) maar zeker de zeehond.

Het is ook ongelooflijk hoe snel het nieuws rondgaat en iedereen die op de dijk passeert, begint over een zeehond die hier gespot werd. Iemand vroeg zelfs of we de zeeotter gezien hadden!

Wat mij echter nog het meest pleziert en verbaast, is dat het nu mogelijk is dat een zeehond in onze Schelde overleeft. Ik had nooit gedacht dat ik in mijn leven de Schelde nog zou zien evolueren van open riool naar een leefbaar biotoop voor talrijke vissen en waterzoogdieren. Samen met een van mijn foto's stond een artikel in GvA, i.v.m. de visstand in onze Schelde: er is nu reeds sprake van 21 soorten t.o.v. 7 soorten in 1995!

Er is dus nog hoop in deze bange dagen.



Gewone zeehond met paling - Guy Borremans

Algemene info

Lidmaatschap Natuurpunt: 24 euro per jaar te storten op onze rekening. Dit bedrag omvat het lidmaatschap voor het hele gezin. Als lid van Natuurpunt Hobokense Polder ontvangt men het algemeen verenigingsmagazine Natuur.blad en ons afdelingstijdschrift Polder.blad.

Abonnementen: Natuurpuntleden kunnen zich abonneren op het natuurstudietijdschrift Natuur.focus en het ornithologisch blad Natuur.oriolus aan telkens 8,5 euro. Beide tijdschriften samen kosten 14,50 euro.

Abonnement op het tijdschrift Polder.blad van Natuurpunt Hobokense Polder: voor leden van andere afdelingen door storting van 7 euro op onze rekening.

Verzekering: ieder Natuurpuntlid is verzekerd inzake burgerlijke aansprakelijkheid bij deelname aan de Natuurpuntactiviteiten. Niet-leden gaan mee op eigen verantwoordelijkheid. Daar het bestuur niet verantwoordelijk kan gesteld worden voor de gevolgen van brand, worden de rokers er uitdrukkelijk op gewezen dat zij dit doen op eigen risico.

Alle betalingen dienen te gebeuren op volgende rekening:
979-6399607-37 van Natuurpunt Hobokense Polder. Op uw betalingen steeds reden van betaling en uw naam vermelden a.u.b.

Fiscaal aftrekbare giften (min. 40 euro) dienen rechtstreeks gestort te worden op rekening 293-0212075-88 van de Natuurpunt vzw, Michiel Coxiestraat 11 2800 Mechelen met vermelding "7742 Reservaatfonds Hobokense Polder".

Contactpersonen

Voorzitter: info@hobokensepolder.be

Danny Jonckheere, Cdt. Van Laethemstraat 45, 2660 Hoboken, 03/828.64.03

Conservator Hobokense Polder: conservator@hobokensepolder.be

Wim Mertens, Jan de Groofstraat 13, 2610 Wilrijk, 03/216.93.62

Redactie en lay out Polder.blad: tijdschrift@hobokensepolder.be

Ria Thys en Luk Smets, J.F.Kennedylaan 22, 2630 Aartselaar, 03/289.73.66

Ledenadministratie, penningmeester en webmaster:

leden@hobokensepolder.be - webmaster@hobokensepolder.be

Luk Smets, J.F.Kennedylaan 22, 2630 Aartselaar, 03/289.73.66

Geleide wandelingen: wandelingen@hobokensepolder.be

Annie Van Zwieten, Zomerdijklaan 4, 2660 Hoboken, 03/828.37.60

Propaganda:

André Driesen, Krekelstraat 124, 2660 Hoboken, 03/829.19.10

Goudklompjes:

André Van Langenhove, Zevenbergenlaan 8, 2660 Hoboken, 03/288.00.81

Gilbert Van de Velde, Van Traynellaan 28, 2660 Hoboken, 03/825.12.75

Natuurbeheer voor schoolklassen:

Roger Desmedt, Vlaamse Kunstlaan 68/3, 2020 Antwerpen, 03/ 237 97 47

Volg ons op Facebook



De **Polderwandelingen** worden verzorgd door onze natuurgidsen van Natuurpunt Hobokense Polder

Een wandeling in de Hobokense Polder aanvragen?

Hoe doe je dat?

Ieder die het wenst, ook scholen en verenigingen, kunnen een wandeling met natuurgids aanvragen bij Annie Van Zwieten. Contactgegevens: zie hoger.

Website: www.hobokensepolder.be

Raadpleeg deze website voor achtergrondinformatie, foto's en videoclips van activiteiten, de geschiedenis van de Hobokense Polder, laatste info, ...

Polder.flits: Van tijd tot tijd brengen we onze leden via e-mail op de hoogte van dringende berichten, die via ons tijdschrift niet tijdig kunnen meegedeeld worden of als herinnering. Wenst u zulke berichten te ontvangen, geef dan uw emailadres door aan flits@hobokensepolder.be

Onze afdeling heeft een **open bestuur**. De bestuursvergaderingen vinden in principe plaats op de **derde dinsdag van de maand om 20 u in zaal Moretus, Berkenrodelei 34 te Hoboken**. Alle leden zijn welkom. Zie verder in het tijdschrift voor eventuele wijzigingen.

Word lid van Natuurpunt!

Samen met ruim 90 000 gezinnen geef je zo een krachtig signaal aan de overheid. Jouw lidmaatschap stelt ons in staat om méér natuur te beschermen. Het lidgeld bedraagt 24 euro voor het hele gezin.

Je geniet van volgende voordelen:

- **4 x Natuur.blad**
Je ontvangt 4 x per jaar Natuur.blad, ons ledenblad boordevol informatie over de natuur in Vlaanderen.
- **Polder.blad**
Natuurpunt Hobokense Polder nodigt je uit om deel te nemen aan haar activiteiten. Je blijft op de hoogte via ons lokaal contactblad.
- **Wandelingen en fietstochten**
Je kan – met het hele gezin – gratis deelnemen aan alle geleide wandelingen en fietstochten van Natuurpunt.
- **10% korting in de Natuurpuntwinkel**
Je geniet 10% ledenkorting bij aankoop van boeken, t-shirts, verrekijkers e.a. in de Natuurpunt-winkel.
- **Korting in verschillende winkels**
Zie op onze website: <http://www.hobokensepolder.be/lidmaatschap/kortingen.html>
- **Fiets- en wandelgids**
Je ontvangt een welkomstpakket met daarin onze fraaie Fiets- en wandelgids met 66 uitgestippelde wandelingen en fietstochten in de mooiste natuurgebieden van Vlaanderen en Wallonië.
- **CD met vogelgeluiden**
In het welkomstpakket vind je ook een CD met de meest voorkomende vogelgeluiden.



www.hobokensepolder.be



Met medewerking van het district Hoboken

AFZENDER en VU
Luk Smets
J.F.Kennedylaan 22
2630 Aartselaar
Afgiftekantoor 2660 Hoboken 1